

**Comentariile si propunerile Vodafone Romania ca raspuns la consultarea publica privind
„Documentația procedurii de selectie competitive în vederea acordarii drepturilor de utilizare
a frecvențelor radio în benzile de 700 MHz, 1500 MHz, 2600 MHz si 3400-3800 MHz”**

I. Obligatii de acoperire si dezvoltare

I.1. În ceea ce priveste obligațiile de acoperire propuse în Caietul de sarcini, respectiv capitolul 3.3.1.1. „*Obligații de acoperire aferente drepturilor de utilizare a frecvențelor radio in banda de 700 MHz*”, vă prezentăm în continuare observațiile și propunerile Vodafone.

A.1. Acoperire zone albe: 100 localitati/bloc, 2 Mbps, 95% probabilitate indoor

Propunerea actuala ANCOM de a impune in sarcina Operatorilor mobili obligatia de **acoperire a unui numar semnificativ de zone albe** identificate la nivel national, prin care se urmareste practic adresarea unei probleme sociale de catre sectorul privat, reprezinta o **sarcina injusta, inechitabila**.

Consideram ca zonele albe, care nu prezinta interes comercial din partea Operatorilor pentru realizarea acoperirii, constituie o problema sociala care trebuie adresata de catre Guvern. In acest sens exista deja **fonduri alocate prin PNRR**, care vor fi directionate de catre Guvern pentru **acoperirea a 700 de localitati defavorizate** – a se vedea declaratia oficiala MCID atasata. O astfel de abordare este cu atat mai fezabila, avand in vedere ca cele mai multe din localitati sunt greu accesibile si cu populatie redusa (20% din localitatile din lista ANCOM au sub 100 de locuitori, conform vechiului recensamant), la care se adauga caracteristicile demografice ale acestor zone, respectiv populatie in varsta si cu venituri reduse.

In ceea ce priveste propunerea concreta din Caietul de sarcini, dorim sa atragem atentia asupra faptului ca **numarul de 100 de localitati/bloc este nejustificat de mare**, fiind aproape dublu fata de obligatiile impuse anterior de ANCOM.

Subliniem faptul ca realizarea unei astfel de obligatii are un **impact financiar major** pentru Operatori, **crescand semnificativ pretul per bloc FDD in banda de 700 MHz: 40M Euro/bloc/20 ani**, luand in considerare instalarea unui site per localitate, cu un cost mediu de constructie, inclusiv operare si mentenanta pe perioada de 20 ani de 0,4M Euro/site/localitate.

In plus, **termenul de 3 ani de realizare a obligatiei pentru 75% din localitati este nerealist**, avand in vedere atat **dificultatile de obtinere a autorizatiilor de constructie**, cat si faptul ca se **suprapune cu celelalte termene de realizare a obligatiilor de acoperire si dezvoltare specifice 5G**.

Propunerea Vodafone

Avand in vedere cele de mai sus, **Vodafone propune eliminarea obligatiei de acoperire a zonelor albe, acestea fiind adresate deja prin PNRR**.

Doar in cazul in care vor ramane localitati neadresate prin PNRR, consideram ca ar putea fi alocate Operatorilor **maxim 30 de localitati/ bloc 700 MHz FDD, cu minim 100 de locuitori conform Recensamantului din 2022**.

A2. Acoperirea cu servicii de comunicatii mobile de banda larga pentru 70% din populatie, semnal -85 dBm outdoor

Cu privire la obligația propusă de ANCOM, respectiv acoperirea a 70% din populație cu un nivel de semnal de -85 dBm outdoor, dorim sa semnalăm faptul ca nivelul de semnal de -85 dBm este ales in mod arbitrar, fara a exista o asociere cu un anumit nivel al serviciului de date oferit. Acest nivel nu este corelat nici cu sensibilitatea receptorului in functie de banda de frecventa si nici cu tipul acoperirii urban/rural, conform standardelor de referinta 3GPP si in mod inconsistent cu criteriile de acoperire definite pentru celelalte obligatii de acoperire. In plus, nivelul de prag propus al semnalului pilot de -85dBm, reprezinta o crestere de 100 de ori (+20dB) fata de nivelul de prag al semnalului pilot considerat ca si semnal bun pentru serviciul de date de 2Mbps indoor.

Din analizele Vodafone, indeplinirea acestei cerinte pentru un procent ridicat de populatie de 70%, are un impact financiar foarte mare – total cost cca. 200M Euro – intrucat necesita o densificare a rețelei existente, neputandu-se realiza prin extinderea acoperirii existente, dat fiind gradul ridicat de acoperire realizat deja, cu servicii de voce si date 2Mbps indoor.

Nivelul de serviciu asociat unui nivel de -85dBm corespunde unei viteze de transfer a datelor de **20-30Mbps indoor** (in functie de banda de frecventa si tipul acoperirii urban/rural). Nu exista insa o cerere reala in piata, din punct de vedere al aplicatiilor mobile utilizate de catre clienti, care sa justifice o investitie pentru asigurarea unui asemenea nivel de serviciu pentru un procent atat de mare din populatie (70%).

Avand in vedere cele de mai sus, Vodafone considera necesara modificarea nivelului de semnal la -92 dBm outdoor, acest nivel al semnalului pilot putand fi asociat unei viteze de transfer a datelor de aproximativ 10Mbps indoor (in functie de banda de frecvente si de tipul acoperirii urban/rural).

Alternativ, o alta solutie este modificarea criteriului de nivel prag al semnalului pilot, in criteriu de serviciu, respectiv 10Mbps indoor, in mod consistent cu obligatiile de acoperire existente de voce si de date de 2Mbps indoor.

Mentionam ca nivelul de serviciu propus de 10Mbps indoor este considerat suficient pentru oricare din serviciile/aplicatiile mobile utilizate de abonati: mesagerie instant, streaming audio (inclusiv audio HD), streaming video (inclusiv HD 4K), apeluri /conferinte video HD. Nu avem informatii privind vreun tip de aplicatie pentru care viteza de transfer de 10Mbps ar fi insuficienta.

Propunerea Vodafone

Vodafone propune modificarea nivelului de semnal la -92 dBm outdoor, acest nivel fiind in opinia noastra un nivel de semnal relevant si realist pentru acoperirea a 70% din populatie.

Alternativ, Vodafone propune modificarea criteriului de nivel prag al semnalului pilot, in criteriu de serviciu, respectiv 10Mbps indoor, in mod consistent cu obligatiile de acoperire de voce si de date de 2Mbps indoor.

A3. Acoperirea cu servicii de comunicații mobile de bandă largă a autostrăzilor și a căilor ferate modernizate

Un aspect important pe care dorim să îl semnalăm, în contextul impunerii de obligații de acoperire în zone care tin de autorități ale statului, și anume **necesitatea asigurării accesului Operatorilor la infrastructura Autostrăzilor și a Căilor Ferate modernizate**: rețeaua de fibra optică, alimentare cu energie electrică, turnuri, spațiu lângă turn pentru echipamente în vederea realizării unor dezvoltări eficiente a rețelelor de comunicații pentru îndeplinirea obligațiilor impuse în jurisdicția autorităților statului. Spre ex., există un turn CNAIR la intrarea pe autostrada A2, dinspre București - unde nici un operator nu a avut acces pentru amplasarea de echipamente pe turn, irsoind astfel timpul de realizare și investițiile operatorilor, care ar fi putut fi evitate în vederea realizării acoperirii.

Propunerea Vodafone

Având în vedere cele de mai sus, solicităm **definirea unui mecanism eficient prin care ANCOM să faciliteze obținerea tuturor autorizațiilor de acces** pentru acoperirea zonelor critice impuse prin licențe: aeroporturi, autostrăzi, cai ferate, precum și zonele fără acces la infrastructura de energie electrică și rutieră.

În plus, referitor la metodologia de evaluare a îndeplinirii obligațiilor de acoperire pentru tronsoanele de cai ferate, prevăzută la Cap. 3.7.5. *Descrierea metodelor utilizate pentru verificarea acoperirii cu serviciul de date a autostrăzilor și căilor ferate*, dorim să vă prezentăm în continuare observațiile Vodafone asupra metodologiei de măsurare propuse pentru caile ferate, respective: *“În cazul căilor ferate, antenele vor fi poziționate în interiorul vagonului, la geam, la o înălțime care să asigure evitarea obturării canalului de propagare.”*

Considerăm necesară modificarea Metodologiei propuse, aceasta **trebuind să țină cont de atenuarea de propagare în interiorul vagonului și, a lipsei planului de masă al antenei** (considerat în specificația castigului antenelor utilizate în măsuratori). Acești factori trebuie definiți și incluși în metodologia de măsurare a acoperirii căilor ferate. Valoarea factorului de corecție referitor la propagarea în interiorul vagonului trebuie specificată pentru fiecare bandă de frecvențe în parte, aceasta urmând a fi aplicată pentru ajustarea măsurătorilor făcute în interiorul vagonului.

I.2. În ceea ce privește obligațiile de acoperire propuse în Caietul de sarcini, respectiv capitolul 3.3.1.2. *„Obligații aferente drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în banda 3400-3800 MHz”*, vă prezentăm în continuare observațiile și propunerile Vodafone.

Cap. 3.3.1.2.2. Obligații de dezvoltare

Dorim să semnalăm faptul că obligația de a instala un număr minim de site-uri/oras, bazat strict pe o încadrare a oraselor în categorii arbitrare, nu este justificată, în lipsa unor criterii obiective și relevante prin care să fie posibilă o analiză care să țină cont de specificul fiecărui oras atât din punct de vedere al designului de acoperire radio: populație, distribuția de populație, tip de clădiri, suprafața oras, morfologie teren, cât și din punct de vedere al gradului de utilizare și a cererii de capacitate. Astfel, distribuția numărului de site-uri/oras este nerealistă, neexistând o corelație între densitatea rețelei și densitatea populației, și fără a ține cont de necesarul de trafic.

De exemplu, orasul Turda, cu o populatie de 48.000 de locuitori, este in aceeasi categorie cu orasele Sibiu, Arad, Pitesti care au fiecare peste 150.000 de locuitori.

In cazul orasului Turda, Vodafone are instalate 7 site-uri Macro Outdoor, numar care raspunde cerintelor actuale de acoperire si capacitate. Conform propunerii ANCOM, ar trebui ca orasul Turda sa aiba 15 site-uri in banda 3.4-3.8 GHz, ceea nu se justifica nici din punct de vedere tehnic si nici comercial, fiind practic o irosire de resurse care nu raspund unei cereri efective de servicii, fara niciun beneficiu real pentru utilizatorii finali.

De asemenea, trebuie tinut cont de caracteristicile tehnice ale benzii 3.4-3.8 GHz, intrucat aceasta este prin definitie o banda de capacitate care tine de performanta serviciilor, **utilizarea eficienta a acestei benzi fiind direct corelata cu cererea de servicii care necesita aceasta capacitate**. Ca urmare, instalarea de site-uri raspunde strict nevoii de capacitate generate de utilizatorii Operatorilor. Decizia de a implementa echipamente in banda de 3.4-3.8 GHz se face in baza unui necesar de capacitate, pe criterii tehnico-economice de eficienta si incarcare a retelei, urmarite punctual la nivelul fiecarei zone, nefiind utilizat un pattern universal valabil in orice oras.

Totodata, precizam ca designul retelelor 5G se face printr-un mix de echipamente ce opereaza atat in banda 3.4-3.8 GHz TDD, cat si cu site-uri care opereaza numai in benzi FDD, ambele avand capabilitati de 100Mbit/s. Echipamentele 5G in banda de 3400-3800 se folosesc in zone urbane si dens urbane, iar in zonele suburbane se instaleaza echipamente 5G in benzile FDD.

Mai mult decat atat, avand in vedere realitatea pietei de comunicatii mobile, cota de piata a Operatorilor difera semnificativ de la o zona la alta, de la un oras la altul. Astfel, pot fi orase in care un Operator cu o cota mare de piata sa aiba interes comercial sa instaleze site-uri noi, raspunzand unei nevoi reale de capacitate in banda de 3.4-3.8 GHz, generata de clientii existenti. Sunt insa si orase in care acelasi Operator are o cota de piata scazuta, iar numarul de site-uri solicitat prin propunerea ANCOM depaseste cu mult necesarul de capacitate al clientilor respectivului Operator in zona.

Prin urmare, impunerea unui numar minim de site-uri per oras creeaza un plan artificial de dezvoltare a retelelor tuturor Operatorilor, centralizat de ANCOM, fara a avea insa legatura cu realitatea pietei si cu dinamica cererii si ofertei unei pietei libere. Operatorii au dovedit deja de peste 25 de ani ca mecanismul pietei libere este singurul care conduce la rezultate optime atat pentru utilizatorii finali, cat si pentru industria de comunicatii. Astfel, consideram ca **impunerea unui plan detaliat cu numar de site-uri per oras, per faza, incalca libertatea comerciala a Operatorilor**, acestia fiind practic fortati sa se concentreze simultan in aceleasi orase. ANCOM nu poate impune strategia comerciala a Operatorilor.

Avand in vedere cele de mai sus, impunerea construirii unui numar de 2200 de site-uri/operator, exclusiv in banda de 3.4-3.8 este nejustificat de mare avand in vedere specificul acestei benzi, corelat cu distributia populatiei in Romania¹. Trebuie avute in vedere dificultatile si blocajele cu care se confrunta in prezent operatorii pentru instalarea de site-uri 5G in orase.

Totodata, dorim sa semnalam ca propunerea actuala ANCOM privind **obligatiile de dezvoltare pentru operatorii nou intrati este semnificativ mai mica, respectiv cu 36.4%, comparativ cu obligatiile propuse pentru operatorii existenti in banda**.

In opinia Vodafone, singura diferenta acceptabila este data de obligatia curenta a detinatorilor de spectru in banda de 3.4-3.8 GHz, respectiv de a avea instalate minim 100 de site-uri, la nivel national. Prin urmare, solicitam

¹http://www.insse.ro/cms/files/publicatii/Romania_in_cifre_breviar_statistic_2018.pdf

ca **obligatia de dezvoltare pentru operatorii existenti sa fie de maxim 1500 de site-uri, cu 100 mai mult fata obligatia propusa pentru Operatorii nou intrati.**

In ceea ce priveste termenele de realizare a obligatiilor de dezvoltare, Vodafone considera ca **nu se justifica diferentele actuale de implementare intre operatorii existenti si cei nou intrati in banda**, avand in vedere efectele legii securitatii 5G, care in cazul Vodafone implica inlocuirea echipamentelor instalate pana in prezent in banda 3.4-3.8 GHz, ceea ce impune un efort similar din perspectiva timpului de implementare cu operatorii nou intrati in banda. Prin urmare, solicitam ca **termenul de realizare a obligatiilor de dezvoltare sa fie unic pentru toti operatorii, conform propunerii actuale pentru operatorii nou intrati, respectiv de 5 si 8 ani.**

Propunere ANCOM

Operator existent in banda		Operator nou intrat in banda	
#Siteuri	Durata	Siteuri	Durata
700	2 ani	700	5 ani
1400	4 ani	1400	8 ani
1900	6 ani		
2200	8 ani		

Propunere VODAFONE

Operator existent in banda		Operator nou intrat in banda	
Siteuri	Durata	Siteuri	Durata
800	5 ani	700	5 ani
1500	8 ani	1400	8 ani

Propunerea Vodafone pentru cerintele de dezvoltare in banda 3.4-3.8 GHz

- Excluderea oricarei obligatii privind un numar minim arbitrar de site-uri per oras. Propunem definirea unor **cerinte minime de dezvoltare in banda de 3.4-3.8 GHz** pornind de la numarul total de locuitori: 1 site la 10,000 locuitori in zona urbana.
- Definirea unei obligatii generale: **1500 de site-uri in banda 3.4-3.8 GHz cu capacitate de 100 Mbps, in principalele orase conform listei definite pentru operatorii nou intrati in banda, in termen de 8 ani de la acordarea licentei.**

Regasiti in tabelul de mai jos propunerea Vodafone:

Operator existent in banda		Operator nou intrat in banda	
Site-uri	Durata	Site-uri	Durata
800	5 ani	700	5 ani
1500	8 ani	1400	8 ani

II. Plafoanele de spectru

Cu referire la prevederile din Caietul de Sarcini, capitolul 4.1.3. „Limitări privind dobândirea drepturilor de utilizare”, va prezentam mai jos observatiile Vodafone cu privire la plafoanele de spectru propuse.

II.1. Benzile de frecvente radio FDD sub 1 GHz

ANCOM propune limitarea drepturilor de utilizare pe care un ofertant le va putea dobandi in urma procedurii de selectie, in functie de benzile de frecvente. Astfel, pentru **benzile de frecvență FDD sub 1GHz** cantitatea

maxima propusa este de **2x30 MHz, cumulativ** cu spectrul deja deținut în benzile de 800 MHz și 900 MHz (capitolul 4.1.3. lit. a)).

Având în vedere **importanța noii benzi de 700 MHz** pentru realizarea acoperirii cu servicii 5G, coroborat cu datoria ANCOM de a asigura șanse egale de acces la benzile de acoperire, **în opinia Vodafone este imperios necesar să se stabilească un plafon distinct în această bandă, pentru a crea premisele implementării competitive a serviciilor 5G în România.**

Tinând cont de faptul că unul din obiectivele cheie ale ANCOM în ceea ce privește alocarea spectrului este acela potrivit căruia „*procedura nu trebuie să aibă ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței*”, consideram ca aplicarea unui plafon cumulativ pentru benzile de frecvență de 700, 800 și 900 MHz contravine în fapt principiului concurenței de piață, deoarece creează premisele unor alocări inechitabile ale benzii de 700 MHz data fiind alocarea curentă în benzile sub 1 GHz.

Prin urmare, tinând cont de condițiile pieței din România, Vodafone consideră ca un **plafon de 2x10MHz pentru fiecare operator din noua bandă de 700 MHz** reprezintă plafonul optim pentru a asigura o alocare echitabilă și competitivă a spectrului, fiind totodată coerent cu abordarea ANCOM din licitațiile trecute.

Propunerea Vodafone

Având în vedere argumentele de mai sus, Vodafone propune:

- **retragerea plafonului cumulativ de 2x30 MHz** pentru benzile FDD de frecvențe radio sub 1GHz
- **aplicarea unui plafon de 2x10 MHz pentru banda de 700 MHz FDD**, în ceea ce privește cantitatea maximă de frecvențe radio în banda FDD de 700 MHz pentru care un ofertant va putea deține drepturi de utilizare în urma procedurii de selecție.

II.2. Banda 3400-3800 MHz

Plafonul propus de către ANCOM pentru banda 3400-3800 MHz este de 120 MHz (capitolul 4.1.3. lit. b)).

Intr-o piață în care activează deja cinci operatori (Orange, Digi, Radiocom, Vodafone, Invite Systems) independenți în banda de 3.4-3.8 GHz, în opinia Vodafone se impune asigurarea unui acces echitabil la resurse pentru cel puțin patru operatori. Noul Cod al Comunicațiilor prevede faptul că operatorii trebuie să poată obține o cantitate de 80-100 MHz de spectru contiguu în această bandă, ceea ce implică un plafon optim de 100 MHz, pentru o bandă cu capacitatea de 400MHz și 5 operatori existenți în banda.

Din perspectivă tehnică, banda 3400-3800 MHz este o bandă de capacitate pentru implementarea 5G, constituind astfel o oportunitate pentru operatorii de tip „capacity only”. Acest aspect justifică o analiză a plafoanelor de spectru din punct de vedere concurențial pentru mai mulți jucători decât pentru benzile de acoperire, respectiv cel puțin 4 jucători.

Pe baza argumentelor prezentate mai sus, se justifică **aplicarea unui plafon de 100 MHz**, care încurajează concurența și creează premisele pentru accesul echitabil la spectru tuturor jucătorilor din piață, asigurând totodată o implementare competitivă a serviciilor 5G în România.

În cazul puțin probabil în care, după rundele primare, va rămâne spectru nealocat din cauza plafonului de 100 MHz, spectrul rămas va fi disponibil în rundele suplimentare, în care nu se mai aplică niciun plafon.

Avand in vedere cele de mai sus, Vodafone propune aplicarea **unui plafon de maxim 100 MHz** pentru drepturile de utilizare in banda 3400-3800 MHz, dupa cum urmeaza:

„Cantitatea maximă de frecvențe radio în banda 3400-3800 MHz, asupra căreia un ofertant va putea deține drepturi de utilizare (în urma procedurii de selecție), în perioada 01.01.2026 – 31.12.2045 este de 100 MHz.”

III. Banda 3400 – 3800 MHz. Reguli pentru desfășurarea rundei de alocare

In ceea ce priveste reglementarea benzii 3400-3800 MHz la nivel international, subbanda 3400-3410 MHz este desemnată prin ECA, cu statut secundar, pentru aplicații militare sau civile de radiocomunicații, dupa cum este precizat in Caietul de sarcini, Cap. 2.5.1.3. Reglementări ale Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații: *“ECA stipulează că atribuirile pentru cele două servicii cu statut secundar sunt limitate superior la 3410 MHz. Astfel în subbanda 3400-3410 MHz, ECA acceptă, cu statut secundar, aplicații civile și militare de radiolocație (ca o extensie a atribuirii cu statut primar pentru serviciul de radiolocație în banda 3300-3400 MHz) și aplicații pentru amatori”*.

In cazul mai multor tari europene (Irlanda, Ungaria, Grecia, Portugalia, Spania, UK) aceasta subbanda nu a fost alocata fiind considerata banda de garda sau a fost vanduta separat (Germania), fiind recunoscut faptul ca are o utilizare limitata si implicit valoare mai mica decat restul benzii, asigurandu-se in acest fel pentru protectia sistemelor de radiolocație militare ce opereaza imediat sub limita inferioara a benzii 3400-3800MHz.

In cazul Romaniei, dat fiind contextul geopolitic actual, Vodafone considera ca asigurarea evitarii producerii de interferente prejudiciabile sistemelor militare de radiolocație din aceasta banda este de o importanta primordiala, fiind imperios necesar ca sub-banda sa fie recunoscuta ca banda de garda si exclusa din licitatie, pentru a asigura un maxim de protectie a sistemelor radiocomunicatii si radiolocație functionand imediat sub frecventa de 3400MHz.

Propunerea Vodafone

Avand in vedere cele de mai sus, Vodafone **solicita ca subbanda 3400-3410MHz sa fie considerata spatiu de garda si exclusa din spectrul 3400-3800MHz ce face obiectul licitatiei.**

In ceea ce priveste alocarea frecventelor neadjudicate in banda 3400 – 3800 MHz, ANCOM propune ca regula doar faptul ca blocurile vor fi adiacente: *“Orice blocuri rămase neadjudicate vor fi adiacente”* (Capitolul 5.5.6, Tabelul 5.1. – Modul de plasare a frecventelor neadjudicate).

Din considerentele prezentate mai sus, Vodafone considera necesara completarea acestei reguli dupa cum urmeaza: ***“Orice blocuri ramase neadjudicate vor fi adiacente si plasate imediat peste 3400 MHz”***, asigurand astfel un maxim de protectie pentru sistemele de radiocomunicatii si radiolocație functionand imediat sub frecventa de 3400MHz.

IV. Utilizarea in comun a spectrului

Capitolul 3.5 din Caietul de sarcini prevede posibilitatea utilizarii in comun a spectrului de frecvente radio alocat prin licenta de utilizare a frecventelor, in conditiile art. 22² din Ordonanta Cadru.

În plus însă față de prevederile Ordonanței-Cadru, ANCOM stabilește o **condiție de eligibilitate** discreționară și restrictivă pentru posibilitatea utilizării în comun a spectrului radio, și anume **sa nu mai existe spectru disponibil în banda respectivă la momentul solicitării de a utiliza în comun spectrul radio**.

Dorim să semnalăm faptul că o astfel de condiție excede prevederile Ordonanței-Cadru și ignoră **obiectivul cheie avut în vedere de Codul European al Comunicărilor electronice prin utilizarea în comun a spectrului radio, respectiv facilitarea utilizării eficiente a spectrului de frecvențe radio**. Condiția impusă de ANCOM afectează grav chiar dreptul de utilizare în comun a spectrului statuat de Directiva Europeană și de legislația națională. Mai mult decât atât, ANCOM are obligația de a nu împiedica utilizarea în comun a spectrului radio, fiind prevăzut faptul că stabilirea ori aplicarea condițiilor de utilizare în comun a spectrului se realizează cu respectarea Legii Concurenței.

În opinia Vodafone nu se justifică în acest moment o astfel de restricție, fiind prematur de evaluat care va fi situația din piață în ceea ce privește utilizarea spectrului. Posibilitatea utilizării în comun a spectrului de frecvențe radio ar trebui să ofere Operatorilor mai multă flexibilitate în alegerea celor mai eficiente soluții de dezvoltare a rețelelor de comunicații și de furnizare a serviciilor către utilizatorii finali din România.

Conditionând posibilitatea utilizării în comun a spectrului de frecvențe radio de absența spectrului disponibil în banda respectivă, ANCOM are în vedere doar nevoia de capacitate suplimentară ca fiind singura motivatie pentru o cerere de utilizare în comun a resurselor de spectru, care ar putea fi adresată și prin spectrul rămas disponibil în banda respectivă.

Pot fi însă situații în care nevoia de utilizare în comun a spectrului de frecvențe radio să nu fie generată de o problemă de capacitate, cum ar fi realizarea acoperirii în mediul rural, aceasta fiind soluția optimă care asigură utilizarea eficientă a spectrului. Într-o astfel de situație devine fără sens condiția de eligibilitate propusă de ANCOM, respectiv absența spectrului disponibil în banda, utilizarea în comun a spectrului de frecvențe radio neavând legătura cu deficitul de spectru în banda/ lipsa spectrului disponibil în banda.

Prin urmare, este important ca fiecare cerere de utilizare în comun a spectrului de frecvențe radio să fie analizată la momentul la care apare, ANCOM urmând să decidă în funcție de nevoia care stă la baza cererii respective, în contextul specific respectiv, fără a încerca să anticipeze ce va fi și să restricționeze astfel prematur potențiale utilizări în comun ale spectrului care ar eficientiza dezvoltarea rețelelor de comunicații din România.

Având în vedere cele de mai sus, Vodafone consideră imperios necesară **eliminarea condiției de eligibilitate privind absența disponibilității spectrului în banda, pentru utilizarea în comun a spectrului de frecvențe radio**, o astfel de măsură fiind în contradicție evidentă cu obiectivul vizat prin prevederea posibilității de utilizare în comun a spectrului în Ordonanța-Cadru, după cum am explicat pe larg.

Prin urmare, solicităm modificarea paragrafului 2 din *Cap. 3.5. "Utilizarea în comun a spectrului de frecvențe radio alocat prin licențe de utilizare a frecvențelor"* după cum urmează:

"ANCOM poate permite, în cadrul benzilor de frecvențe radio incluse în această procedură de selecție, utilizarea în comun a spectrului de frecvențe radio de către titularii cu drepturi de utilizare a frecvențelor în benzi armonizate la nivel european pentru furnizarea de rețele publice și de servicii de comunicații electronice, obținute în urma acestei proceduri de selecție sau a altor proceduri de selecție anterioare similare, în condițiile facilitării utilizării eficiente a spectrului de frecvențe radio, concurenței și inovării; doar în situația în care nu mai există spectru radio disponibil în banda respectivă la momentul solicitării de a utiliza în comun spectrul radio de către titularii menționați mai sus."

V. Situația monitorizării spectrului care face obiectul procedurii de selecție

Având în vedere impactul major al interferențelor asupra gradului de utilizare al benzii afectate, Vodafone considera imperios necesar ca **Raportul de monitorizare cu privire la gradul de utilizare a spectrului radio în benzile de frecvențe care fac obiectul procedurii de selecție să fie publicat cu cel puțin 30 de zile înainte de lansarea oficială a Caietului de sarcini.**

VI. Metodologie de evaluare a acoperirii și calității

VI.1. Definierea Acoperirii

În ceea ce privește obligațiile de acoperire propuse în Caietul de sarcini, respectiv capitolul 3.7.1. „Definierea acoperirii”, vă prezentăm în continuare observațiile și propunerile Vodafone.

“Un bin se va considera acoperit cu servicii de comunicații mobile dacă următoarele criterii sunt respectate cumulativ:

[...]

b) următorii parametri referitori la calitatea semnalului IMT sunt respectați (parametri definiți în special în scopul verificării acoperirii prin măsurători):

- *pentru LTE/5G: SINR \geq - 5dB;”*

SINR este o măsură a încărcării rețelei, nu o măsură a gradului de acoperire. Propunem eliminarea acestei condiții. În LTE/5G-NR, în condiții de trafic real există numeroase situații în care sunt indeplinite condițiile referitoare la viteza minimă, dar nu condiția de SINR pentru semnalul pilot. În special în 5G-NR există discrepanțe mari între SINR pentru semnalul pilot și SINR pentru semnalul de trafic, care vor duce la eliminarea bin-urilor care îndeplinesc condiția de viteză/nivel de semnal pilot.

“De principiu, acoperirea va fi verificată astfel:

- *Măsurări pentru verificarea acoperirii cu serviciul de date, cu o viteză de transfer a datelor la utilizator în direcția descendentă (downlink) de cel puțin 2 Mbit/s, a localităților specificate în Anexa 1.*
- *Predicție și/sau măsurări pentru verificarea obligației de acoperire prevăzută la punctele A2 și B2 de la secțiunea 3.3.1.1.*
- *Măsurări pentru verificarea obligațiilor de acoperire pentru punctul A3 de la secțiunea 3.3.1.1 și pentru secțiunea 3.3.1.2.1.”*

Propunem folosirea predicției pentru verificarea tuturor obligațiilor de acoperire. Pe lângă avantajul de a oferi estimarea semnalului pilot în orice loc de pe teritoriul țării (nu doar pe drumuri, precum măsurătorile), predicțiile dau posibilitatea operatorilor de a face corect planificarea rețelei, astfel încât obligațiile de acoperire să fie îndeplinite în mod optim.

VI.2. Calculul procentului de acoperire cu semnal radio al unei localități pe baza măsurătorilor

În ceea ce privește obligațiile de acoperire propuse în Caietul de sarcini, respectiv capitolul 3.7.2. „Calculul procentului de acoperire cu semnal radio al unei localități pe baza măsurărilor”, vă prezentăm în continuare observațiile și propunerile Vodafone.

“Rezultatele măsurărilor vor fi grupate pe un grid virtual format din bin-uri de 50m și mediate aritmetic în unități liniare (mW) pe fiecare celulă identificată în pătratul respectiv.”

Media aritmetică este influențată de valorile extreme care pot apărea accidental și poate duce la rezultate nereprezentative pentru acoperirea în pătratul respectiv. **Propunem calculul mediane în loc de calculul mediei aritmetice. În plus, calculul mediane se poate efectua direct în unități logaritmice (dBm).**

De asemenea, propunem să se pună la dispoziția operatorilor grid-ul virtual de bin-uri în format GIS.

“Pentru identificarea limitelor unei localități vor fi folosite poligoanele puse la dispoziție de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI) și, dacă acestea nu sunt disponibile, indicatoarele rutiere.”

Pentru claritate și predictibilitate propunem ca **identificarea limitelor unei localități să se facă exclusiv prin harta de localități produsă de ANCPI (pentru calculul procentelor de acoperire propunem să fie folosită această hartă, nu indicatoarele rutiere).**

“Din punct de vedere al acoperirii cu semnal se consideră acoperite toate bin-urile pentru care sunt respectate cumulativ următoarele condiții:

- *nivelul mediu al câmpului produs de semnalul pilot pentru celula cu nivelul cel mai mare pe bandă/tehnologie/operator din pătratul respectiv \geq nivelul de prag stabilit sau rezultat conform lit. a) de la secțiunea 3.7.1.”*

Propunem înlocuirea nivelului mediu cu nivelul median, conform raționamentului de mai sus.

“Procentul de acoperire cu semnal radio pentru o localitate va fi calculat ca raport dintre numărul de bin-uri acoperite și numărul total de bin-uri măsurate. Acesta va fi calculat pe baza măsurărilor realizate în intravilan.”

Propunem ca bin-urile acoperite/măsurate dintr-o localitate să fie considerate acele bin-uri al căror centru geometric se află în interiorul vectorului care descrie localitatea din harta de localități ANCPI.

Pentru transparență și predictibilitate propunem ca harta de localități ANCPI să fie pusă la dispoziția operatorilor în format GIS.

VI.3. Descrierea metodelor utilizate pentru verificarea acoperirii

În ceea ce privește obligațiile de acoperire propuse în Caietul de sarcini, respectiv capitolul 3.7.4. „Descrierea metodelor utilizate pentru verificarea acoperirii specificată la punctele A2 și B2 de la secțiunea 3.3.1.1”, vă prezentăm în continuare observațiile și propunerile Vodafone.

“Simularea acoperirii în teritoriu și în populație va fi efectuată utilizând datele cuprinse în notificările operatorilor și datele constatate pe teren. Simularea acoperirii se va efectua utilizând modelul de propagare descris în recomandarea ITU-R P.1546 (în condițiile probabilităților de 50% timp și 95% spațiu), pentru condițiile

de propagare caracteristice țării noastre sau un model de propagare calibrat de Autoritate. Operatorii sunt responsabili de corectitudinea notificărilor.”

Propunem folosirea exclusiv a unui model de propagare calibrat cu masuratori, în conjuncție cu un mediu de calcul (hardware și software) și cu hărți digitale fizice (clutter, DEM), toate stabilite ulterior încheierii licitației de către Autoritate împreună cu operatorii castigatori.

“Hărțile de acoperire furnizate de operator vor fi suprapuse cu hărțile de acoperire obținute de Autoritate. Localitățile pentru care cel puțin 95% din suprafața acoperită, conform hărților puse la dispoziție de operator, se regăsește în suprafața acoperită conform predicțiilor realizate de ANCOM, sunt declarate acoperite cu un procent egal cu cel declarat de operator.

În cazul în care există o diferență mai mare de 5% între acoperirea declarată de operator și cea recalculată de ANCOM pe baza declarației și a predicțiilor ANCOM, decizia finală se va lua în urma verificărilor din teren.”

Nu suntem de acord cu această modalitate de utilizare a hărților de acoperire, deoarece fără acces în avans la hărțile de acoperire produse de către Autoritate, operatorii nu-si pot planifica rețeaua astfel încât să îndeplinească obligațiile de acoperire.

Va rugăm să precizați modalitatea de calcul a procentelor de acoperire de populație prin simulări, atât la nivel de localitate, cât și la nivel național!

Propunem includerea în procedura de calcul a procentelor de acoperire a unei modalități de utilizare ca hartă suport a produsului statistic al INS „Populația rezidentă a României pe grăduri de 1kmp” conform recensământului în vigoare la data evaluării. Exemplu pentru RPL2011 pe [link-ul INS de aici](https://insse.ro/cms/files/populatia_rezidenta_pe_griduri_1kmp-RPL2011.pdf)².

²https://insse.ro/cms/files/populatia_rezidenta_pe_griduri_1kmp-RPL2011.pdf

Observatiile si propunerile Vodafone Romania asupra proiectului de Decizie pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 551/2012 privind stabilirea tarifului de utilizare a spectrului

I. Necesitatea reducerii permanente a tarifului de utilizare pentru toate benzile de frecvente sub 1 GHz

Apreciem decizia ANCOM de a reduce tarifele anuale de utilizare pentru benzile de frecvență de peste 1 GHz, acesta fiind un pas important in susținerea eforturilor investiționale ale operatorilor pentru implementarea tehnologiei 5G în România.

In acelasi timp dorim să atragem atenția asupra benzilor de frecvente joase (spectrul sub 1 GHz), pentru care se constată, de asemenea, o creștere a utilizării și a cererii, ca urmare a evoluțiilor actuale ale pieței în contextul noii tehnologii 5G. Astfel, pentru **dezvoltarea acoperirii rețelei 5G**, un operator existent trebuie să își **crească cantitatea de spectru pe care o deține în prezent în benzile joase de frecvente cu cca. 30%**. Creșterea volumului de spectru necesar pentru acoperirea rețelei 5G nu trebuie să se translateze în creșterea proporțională a costurilor Operatorilor, pentru a permite industriei direcționarea resurselor financiare spre dezvoltarea serviciilor 5G în România.

Strategia 5G pentru România prevede explicit reducerea tarifelor de utilizare a spectrului, în contextul dezvoltării masive a rețelelor 5G: *„Progresul tehnologic în modurile în care rețelele mobile utilizează frecvențele radio, precum și noile provocări în perspectiva dezvoltării masive a rețelelor 5G, sunt de natură să recomande o re-gândire a modelelor actuale de tarifare a utilizării spectrului radio într-o abordare pro-competitivă, care ar trebui să **conducă decisiv la reducerea acestora.**”*

Având în vedere cele de mai sus, o abordare corectă a ANCOM ar fi aceea de a aplica reduceri similare permanente pentru toate benzile de frecvență ce vor fi utilizate pentru furnizarea serviciilor 5G și nicidecum o restrângere a aplicării reducerii tarifelor de utilizare doar pentru benzile de capacitate, mai mari de 1GHz și mai mici de 3GHz. Explicația furnizată de către ANCOM: *“perspectivele creșterii traficului și densificării rețelelor odată cu adopția 5G necesită o utilizare mai intensă a subbenzilor de frecvențe alocate (respectiv o reducere mai mare a tarifului) în benzile de frecvențe radio care livrează capacitate, comparativ cu benzile de frecvențe radio care livrează acoperire, pentru a încuraja implementarea pe scară largă a noilor tehnologii”* este nu doar inadecvată și discriminatorie ci este chiar împotriva prevederilor strategiei naționale 5G a României.

Prin urmare, în aplicarea Strategiei 5G pentru România, considerăm imperios necesară reducerea cu titlu permanent și a tarifelor de utilizare a spectrului în benzile de frecvențe radio joase (700, 800 & 900 MHz), similar abordării propuse de ANCOM pentru benzile de capacitate.

În plus, dorim să atragem atenția asupra faptului că orice taxă de spectru recurentă ar trebui să reflecte costurile asociate gestionării și monitorizării acestuia de către ANCOM. Este puțin probabil ca aceste costuri să crească proporțional, pe măsură ce va fi disponibil mai mult spectru, de exemplu, multe dintre aceste costuri fiind comune/ fixe și, prin urmare, nu se modifică în funcție de cantitatea de spectru alocată.

România este în prezent țara cu cele mai mari tarife de utilizare a spectrului, raportat la veniturile Operatorilor.

Astfel, consideram necesară o reechilibrare a tarifelor de spectru și în benzile de frecvențe joase, pentru a susține capacitatea operatorilor de a aloca resursele financiare necesare îndeplinirii obiectivelor României privind dezvoltarea rețelelor de comunicații 5G în conformitate cu țintele stabilite de Agenda Digitală 2030.

Propunerea Vodafone

Având în vedere argumentele de mai sus, Vodafone propune **reducerea cu 30% a tarifelor anuale actuale de utilizare a spectrului pentru benzile de frecvență sub 1 GHz.**

II. Creșterea majoră, cu 372% a tarifului de utilizare pentru banda 3.4-3.8 GHz

Având în vedere faptul că banda 3.4-3.8 GHz este recunoscută ca fiind banda de capacitate pentru serviciile 5G, coroborat cu interpretarea ANCOM privind aplicarea prevederilor strategiei 5G pentru România, și anume necesitatea reducerii tarifelor de utilizare a spectrului în benzile de frecvențe radio care livrează capacitate, **considerăm ca o creștere cu 372% a tarifului de utilizare în această bandă esențială pentru serviciile 5G este total nejustificată, fără a avea nici o fundamentare tehnică sau economică.**

Noul tarif anual de utilizare propus dublează practic costul spectrului în această bandă, pe parcursul celor 20 de ani de valabilitate a Licenței:

Pret de rezervă: 6.5 Mil Euro/ bloc/ 20 ani

Tarif anual de utilizare: 0.34 Mil Euro/bloc/an => 6.8 Mil Euro/bloc/20 ani

Total cost de achiziție: 13.3 Mil Euro/bloc 10 MHz în banda 3.4-3.8 GHz/20 ani

Mai mult decât atât, luând în considerare utilizarea optimă în această bandă de 100 MHz, respectiv 10 blocuri, rezultă un **cost mediu anual de 3.4 mil Euro plătit de către un operator și încasat de ANCOM** pentru utilizarea spectrului în banda 3.4-3.8 GHz. Totodată, trebuie avut în vedere și faptul că la aceste costuri se adaugă și costul realizării obligațiilor de dezvoltare impuse prin Licență: 350 site-uri/an în primii 4 ani, 250 site-uri/an în următorii 2 ani și 150 site-uri/an în anii 7 și 8 din Licență.

Se ajunge astfel la un cost nerealist de operare a spectrului în banda 3.4-3.8 GHz, generat strict de condițiile Licenței, ce va acționa ca o barieră în dezvoltarea și realizarea strategiei 5G pentru România.

Având în vedere cele de mai sus, considerând și motivația ANCOM de revizuire a tarifului data fiind schimbarea destinației benzii, propunem o creștere rațională a tarifelor de utilizare, care să permită Operatorilor concentrarea resurselor financiare în dezvoltările rețelei 5G. **Considerăm ca reducerea cu 50% a tarifelor propuse de ANCOM ar fi o soluție care răspunde și principiilor ANCOM dar și nevoilor de dezvoltare ale economiei în general și industriei de comunicații în particular.**

Propunerea Vodafone

Propunem modificarea art. 6 din proiectul de Decizie supus consultării publice, respectiv punctul 4.1.2. "Tarif pentru un bloc de frecvențe nepereche de 5 MHz alocat la nivel național în banda 3400-3800 MHz" să fie de 85.000 euro/bloc.

III. Masurile de reducere temporara a tarifului de utilizare a spectrului pentru benzile joase

a) **Cuquantumul reducerii temporare a tarifului de utilizare a spectrului pentru benzile de frecvente joase**

Dupa cum am semnalat in adresele Vodafone anterioare cu privire la nevoia de reducere a costului de achizitie si operare a spectrului, contextul economic general afecteaza capacitatea Operatorilor de a sustine continuarea investitiilor in Romania, cu impact direct asupra dezvoltarii retelelor si serviciilor 5G in urmatorii ani, si implicit asupra ritmului digitalizarii:

- **Legea securitatii 5G: Costul îndeplinirii cerintelor stricte de securitate cibernetică impuse de guvernul Romaniei** vânzătorilor de echipamente sunt printre cele mai mari din Europa si reprezinta o cheltuiala suplimentară considerabilă, din punct de vedere al costurilor, pentru jucătorii din piață, fiind necesara schimbarea si adaptarea retelelor existente in urmatorii 5 ani. Pentru Vodafone Romania acest cost este semnificativ, de ordinul sutelor de milioane Euro
- **Cresterea costurilor cu energia afectează direct costurile de operare a retelei, punând si mai multă presiune asupra costurilor Operatorilor:** preturile cu ridicata la energie au crescut semnificativ în România din 2021, impactul cresterii pretului energiei asupra companiei noastre este de 3 ori mai mare decat in 2019
- Îndeplinirea noilor obligatii de acoperire impune dezvoltari suplimentare a retelelor in urmatorii 5 ani cu costuri importante pentru industrie, care se suprapun peste implementarea masurilor de Securitate 5G si cresterea costurilor generate de pretul energiei electrice

Ca urmare, in plus fata de reducerea permanenta a tarifelor de utilizare a spectrului, este binevenita decizia ANCOM de a avea si o reducere temporara, pentru a compensa suprapunerea in urmatorii 5 ani a factorilor suplimentari de cost expusi mai sus. Avand insa in vedere nivelul major al acestor componente de cost, in **opinia Vodafone este necesar ca reducerea temporara sa fie de 50%**.

b) **Conditionarea acordarii reducerii temporare a tarifelor de utilizare a spectrului pentru benzile de 800 si 900 MHz**

ANCOM propune o reducere semnificativa a tarifelor anuale de utilizare a spectrului pentru benzile joase deja alocate (800 si 900 MHz), conditionata de achizitionarea unei anumite benzi in cadrul licitatiei 5G (700 MHz), in conditiile in care serviciile oferite in aceste benzi sunt similare:

(8) Tariful de utilizare a spectrului prevăzut la cap. I pct. 1.1.1, 1.1.2, 1.2.1 și 1.3.1 din anexă se reduce cu 30% pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2023 și 31 decembrie 2027, pentru titularii care își adjudecă drepturi de utilizare a frecvențelor în banda de 700 MHz, la procedura de selecție competitivă organizată de ANCOM în anul 2022.

Consideram ca propunerea de modificare a prevederilor articolului 18 (8) din Decizia ANCOM nr. 551/2012 privind stabilirea tarifului de utilizare a spectrului ("**Decizia**") incalca prevederile articolului 8 (1) litera b) din Legea 21/1996 privin concurenta ("**Legea concurentei**"), stabilind "*conditii discriminatorii pentru activitatea intreprinderilor*".

In acest sens, citam prevederile articolului 8 (1) litera b) din Legea concurenței, conform carora:

Art. 8. - (1) Sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale ori locale și ale entităților către care acestea își delegă atribuțiile, care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, precum:

b) stabilirea de condiții discriminatorii pentru activitatea întreprinderilor. “

ANCOM, în calitate sa de autoritate a administrației publice centrale se supune prevederilor Legii Concurenței conform articolului 2 (1) litera b) din Legea concurenței:

“Art. 2. - (1) Dispozițiile prezentei legi se aplică actelor și faptelor care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, săvârșite de:

*b) autoritățile și instituțiile administrației publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin **deciziile emise** sau prin reglementările adoptate, intervin în operațiuni de piață, **influențând direct sau indirect concurența**, cu excepția situațiilor când asemenea măsuri sunt luate în aplicarea altor legi sau pentru apărarea unui interes public major.”*

Având în vedere prevederile Legii concurenței citate mai sus, consideram ca propunerea de modificare a prevederilor articolului 18 (8) din Decizie care conditionează acordarea reducerii tarifului de utilizare a spectrului cu 30% de achiziționarea de către operatorii de telefonie mobilă care își adjudecă drepturi de utilizare a frecvențelor în banda de 700MHz la procedura organizată de ANCOM în 2022 (“**Licitatia**”) distorsionează concurența atât pe piața de wholesale, cât și pe piața de retail privind furnizarea serviciilor de telefonie mobilă din România. Distorsionarea concurenței are efecte negative și la nivelul concurenței între rețelele de telefonie mobilă, putând conduce la acordarea unor avantaje competitive anumitor operatori în ceea ce privește investițiile în rețele de nouă generație.

Propunerea de modificare discriminează operatorii de telefonie mobilă care deja au achiziționat drepturi de utilizare a frecvențelor în benzile de 800 și respectiv 900 MHz și care nu se înscriu la Licitatia organizată de ANCOM în vederea achiziționării de drepturi de utilizare a frecvențelor în banda de 700 MHz. Precizăm faptul că, așa cum este foarte binecunoscut ANCOM, serviciile de telefonie mobilă furnizate ca urmare a achiziționării drepturilor de utilizare a frecvențelor în benzile de 800 și 900 MHz sunt similare celor furnizate ca urmare a achiziționării drepturilor de utilizare a frecvențelor în banda de 700 MHz, astfel încât nu găsim nicio justificare obiectivă pentru care ANCOM ar refuza acordarea reducerii de 30% din tariful de utilizare a spectrului, pentru operatorii de telefonie mobilă care operează deja în benzile de 800 și 900 MHz.

Conditionarea prevăzută în propunerea de modificare a articolului 18 (8) din Decizie ne surprinde cu atât mai mult cu cât ANCOM, în calitate sa de autoritate de reglementare și de garant al îndeplinirii scopului Legii concurenței, ar trebui să fie cel care înțelege și respectă dreptul fiecărui operator de telefonie mobilă de a-și decide strategia privind achiziționarea unor noi drepturi de utilizare a frecvențelor având în vedere că această strategie face parte din politica sa comercială, conditionarea acordării unui discount de participarea la Licitatie intrând în contradicție cu acest aspect fundamental al rolului ANCOM ca autoritate de reglementare în comunicații.

Urmare a faptului că reducerea de 30% le-ar fi refuzată operatorilor de telefonie mobilă care nu ar participa la Licitatie în scopul achiziționării de drepturi de utilizare a spectrului în banda de 700 MHz pentru o perioadă mare, și anume între 1 ianuarie 2023 și 31 decembrie 2027, creează în mod evident un avantaj competițional pentru operatorii care se înscriu în Licitatie și achiziționează respectivele drepturi, aceștia din urmă având posibilitatea să redirecționeze reducerea obținută pentru a efectua investiții în alte zone de business, atât în zona de wholesale, cât și în zona retail și la nivel de investiții în rețea. Poziția pe piața a operatorilor care ar fi

privati de reducerea tarifului de spectru ar fi in mod cert prejudiciata pe o perioada de 4 ani consecutivi si consecintele pentru consumatori nu sunt inca pe deplin cuantificabile *ex ante*.

Consideram ca reducerea de 30% trebuie acordata prin Decizie tuturor operatorilor de telefonie mobila care utilizeaza frecvente in benzile 800 si 900 MHz, fara a conditiona acordarea acestei reduceri de achizitionarea de drepturi suplimentare in banda de 700 MHz, avand in vedere ca cele trei benzi (700, 800 si 900 MHz) asigura aceleasi beneficii in ceea ce priveste posibilitatea de acoperire si viteza si urmaresc aceleasi scopuri si anume dezvoltarea retelelor si serviciilor 5G.

Conditionarea acordarii respectivei reduceri de achizitionarea unor drepturi suplimentare de utilizare a frecventelor in banda de 700 MHz nu este justificata de ANCOM in expunerea de motive si nu face decat sa distorsioneze concurenta, pentru motivele expuse mai sus.

Propunerea Vodafone

Avand in vedere punctele a) si b) de mai sus, Vodafone solicita aplicarea reducerii de 50% pentru tariful de utilizare a spectrului in benzile de 800 MHz si 900 MHz, indiferent de achizitia de spectru in banda de 700 MHz in cadrul licitatiei, respectiv modificarea Deciziei dupa cum urmeaza:

(8) Tariful de utilizare a spectrului prevăzut la cap. I pct. 1.1.1, 1.1.2, 1.2.1 și 1.3.1 din anexă se reduce cu 50% pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2023 și 31 decembrie 2027"